Glashelder slachthuis aangrijpend

THEATER

Slachthuis 5 naar Kurt Vonnegut door Courage. Regie: Margrith Vrenegoor. Spel: Peter de Graef. Gezien: 20/9 in de Stadsschouwburg. Aldaar t/m 28/9 en 4 t/m 21/12.

"Zo gaat dat," is het zinnetje waar Billy Pilgrim telkens zijn gruwelijke anekdotes mee afsluit. De hoofdpersoon uit *Slachthuis 5* werd als aalmoezenier in het Amerikaanse leger gevangen genomen door de Duitsers, was getuige van het bombardement in Dresden, overleefde later als enige een vliegramp en is ook nog door buitenaardse wezens ontvoerd. Desondanks blijft acteur Peter de Graef vrij laconiek onder alle schokkende gebeurtenissen. Met zijn karakteristieke aimabele spel straalt hij vooral optimisme uit. Zo gaat dat.

De monoloog *Slachthuis 5* is gebaseerd op Kurt Vonneguts experimentele roman uit 1969 over iemand die 'een beetje los in de tijd zit'. Het verhaal springt heen en weer tussen allerlei episoden uit het leven van Billy en het lukt Peter de Graef om die complexe vertelling glashelder voor het voetlicht te brengen.

De Graef is bekend van zijn prachtige vertolkingen in de voorstellingen van Dirk Tanghe (*De wereldverbeteraar*, *Reigen*), en van zijn zelfgeschreven monologen (zoals *Ombat*, *Henry en N!ks*), waarin hij virtuoze sprongen van het ene personage naar het andere maakte.

Daarom is het een goede keus van regisseur Margrith Vrenegoor geweest om hem te vragen *Slachthuis 5* te spelen. De beeldende kracht van de teksten en de absurditeit van Vonneguts verhaal komen uitstekend tot hun recht: je ziet direct voor je wat De Graef vertelt. Dat kan toch een kleine tekortkoming van *Slachthuis 5* niet versluieren: de tijdssprongen doen een beetje vrijblijvend aan en leiden niet tot nieuwe inzichten van Billy Pilgrim. *Slachthuis 5* ontstijgt niet altijd de anekdote.

Toch blijft de voorstelling tot het einde toe aangrijpend. Het bombardement op Dresden hangt als een onweerswolk boven de voorstelling, maar pas aan het slot wordt er melding van gemaakt. En als de hele stad in puin ligt, klinkt alleen nog het geluid van de kwinkelerende vogels: "Poetiewiet." Zo gaat dat.

PIETER BOTS